

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. balandžio d. Nr. 21RE1- (AG1-231/08-2024)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Lionelos Gelmanienės ir Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei, dalyvaujant pareiškėjams (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) ir jų atstovei advokatei (duomenys neskelbtini), atsakovės Kauno rajono savivaldybės administracijos įgaliotai atstovei (duomenys neskelbtini), viešame Komisijos posėdyje, nuotoliniu būdu (naudojant informacinių ir elektroninių ryšių technologijų įrangą) žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjų (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) skundą atsakovei Kauno rajono savivaldybės administracijai dėl Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus 2024-06-08 rašto Nr. VŠSD-425 panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

(duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) (toliau – pareiškėjai) atstovaujami advokatės (duomenys neskelbtini), 2024-08-20 kreipėsi į Lietuvos administracinių ginčų komisiją (toliau – Komisija) su skundu „*dėl Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus 2024-06-08 rašto Nr. VŠSD-425*“ (b. l. 1-13).

Pareiškėjai savo skunde pašo „(originalus turinys) 1. Panaikinti Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus 2024-06-28 d. raštą Nr. VŠSD-425 „Dėl skundo“; 2. Įpareigoti Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyrių pateikti apžiūros aktą, nuotraukas ir visus kitus su pareiškėjų skundo (registracijos Nr. GD-6466) nagrinėjimu susijusius dokumentus; 3. Įpareigoti Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyrių paaiškinti kokiu teisiniu pagrindu į 2024-06-19 d. apžiūrą kartu su specialistu (duomenys neskelbtini) Kauno rajono savivaldybės administracijos tarnybiniu automobiliu atvyko ir apžiūroje dalyvavo pašalinis asmuo, galimai Kauno rajono savivaldybės administracijos vyresnysis specialistas mobilizacijai (duomenys neskelbtini)? 4. Įpareigoti Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyrių iš naujo išnagrinėti pareiškėjų skundą (registracijos Nr. GD-6466), skundo nagrinėjimą pavedant kitam specialistui (ne (duomenys neskelbtini)).“

Pareiškėjai skunde nurodo, kad gavo Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus 2024-06-28 raštą Nr. VŠSD-425 „Dėl skundo“ (toliau – Raštas), kuriuo buvo

išnagrinėtas pareiškėjų skundas (registracijos Nr. GD-6466) dėl pastato, esančio Kauno r., (duomenys neskelbtini), bendrasavininkės (duomenys neskelbtini) veiksmų (b. l. 4). Pareiškėjai nesutinka su skundžiamu Raštu, jų nuomone, „*Raštas yra nepagrįstas, nes skundą tyręs asmuo nesuprato skundo esmės, patalpų apžiūra atlikta vos per vieną minutę aklinoje tamsoje, nepateiktas apžiūros aktas, apžiūroje dėl neaiškių priežasčių dalyvavo pašalinis asmuo, galimai apžiūrą atlikę asmenys supainiojo viešuosius ir privačius interesus.*“.

Pareiškėjai skunde Komisijai paaiškina, kad kreipėsi į Kauno rajono savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybė, atsakovė) Viešosios tvarkos skyrių (VTS) su skundu dėl to, kad kaimynė (duomenys neskelbtini) ilgą laiką nesirūpina bendro naudojimo rūšio patalpomis ir rūšio (duomenys neskelbtini) patalpa, kuria ji pati faktiškai ir naudojasi (b. l. 5). Savivaldybei pateiktame skunde pareiškėjai nurodė, kad kaimynė nesiima veiksmų apsisaugojimui nuo graužikų patekimo į pastatą – nesutvarko jos naudojamo rūšio (duomenys neskelbtini) patalpoje esančių langų angų. Skunde Savivaldybei pareiškėjai taip pat nurodė, kad „langų angos nėra tvarkingos, nėra sandariai uždarytos. Vieno lango anga yra užkrauta plytomis bei jų nuolaužomis. Tarp jų yra pakankami plyšiai patekti graužikams. Matomos jų landos. Kito lango anga uždengta surūdijusia metalo plokšte. Šonuose matomi didžiuliai plyšiai, nesandaru. Tokie nesutvarkyti langai buvo ir šaltuoju sezonu, kada į patalpas ypač veržiasi graužikai. Dėl buto (duomenys neskelbtini) savininkės aplaidumo, nesitvarkymo bei neatsakingumo į visų namų patalpas patenka graužikai, kurie niokoja pastatą, kelia grėsmę gyventojų sveikatai“.

Nurodo, kad 2024-06-19 į Kauno r., (duomenys neskelbtini), esančių rūšio patalpų apžiūrą atvyko Savivaldybės darbuotojas (duomenys neskelbtini), tačiau pareiškėjams neaišku, kodėl su minėtu darbuotoju, į patalpų apžiūrą atvyko ir kitas Savivaldybės darbuotojas – (duomenys neskelbtini). Pažymi, kad Kauno r., (duomenys neskelbtini), rūšio (duomenys neskelbtini) patalpų apžiūra užtruko vos vieną minutę, kadangi jose buvo aklina tamsa, o pareiškėjų skunde minimi rūšio (duomenys neskelbtini) patalpos neužsandarinti langai, dėl kurių kyla problemos su graužikų antplūdžiu, net nebuvo apžiūrėti. Pareiškėjai taip pat nurodo, kad iš Savivaldybės VTS negavo rūšio patalpų apžiūros akto ir fotonuotraukų. Pareiškėjų nuomone, skundžiamo Rašto turinys neišsamus, pareiškėjų skundas buvo ištirtas aplaidžiai, kadangi skundo nagrinėjimo metu skunde nurodytos aplinkybės apskritai nebuvo tiriamos.

Prie skundo pareiškėjai pridėjo Savivaldybės VST 2024-06-28 raštą Nr. VŠSD-425 „Dėl skundo“ ir savo skundą Savivaldybei (registracijos Nr. GD-6466) (b. l. 4-5).

Atsakovė Kauno rajono savivaldybės administracija prašo pareiškėjų skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepime (b. l. 56-58) nurodo, kad Kauno rajono savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybė arba Administracija) 2024-06-03 gavo pareiškėjų skundą GD-6466 ir 2025-06-05 lydraščiu persiūtą Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos ministerijos (toliau – Centras) skundą GD-6633 dėl graužikų adresu (duomenys neskelbtini) Kauno r.

Taip pat nurodo, kad Savivaldybė atliko patikrinimą ir 2024-06-28 raštu Nr. VŠSD-425 informavo Pareiškėjus bei Centrą, kad patikrinimo metu, apžiūrėjus (duomenys neskelbtini) rūšio patalpą rastas tvarkomas rūšys, graužikų buvimo požymių nesimatė. Dėl netinkamai atliktų darbų atkasant (duomenys neskelbtini) pastato pamatus Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno teritorinio skyriaus specialistai (duomenys neskelbtini) surašė administracinio nusižengimo protokolą.

Paaiškino, kad pareiškėjai buvo informuoti, apie tai, kad išnagrinėjus skunde nurodytas aplinkybes pažeidimų priskirtų Savivaldybių administracijoms pagal Lietuvos Respublikos

administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio 82 punkte numatyta kompetencija, nenustatyta, o savo pažeistas teises dėl neteisėtų kaimynų veiksmų turi teisę ginti civiline tvarka teisme.

Atkreipė dėmesį, kad kiti skunde nurodyti nusiskundimai yra grindžiami prielaidomis, todėl Administracija jų nenagrinėja. Administracija paaiškino, kad skunde minimi vyr. specialistai (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) yra Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus darbuotojai, vykdančys skyriui priskirtas funkcijas pagal Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus nuostatus, kurie yra skelbiami viešai Savivaldybės tinklalapyje.

Atsakovė pažymėjo, kad prie atsiliepimo pridėda visą su pareiškėjų skundo (registracijos Nr. GD-6466) nagrinėjimu susijusią medžiagą: Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus vyriausiojo specialisto (duomenys neskelbtini) tarnybinis pranešimas dėl aplinkybių patikslinimo (b. l. 66) ir dvi fotonuotraukos (b. l. 64, 65) bei Savivaldybės vyresniojo specialisto (mobilizacijai) pareigybės aprašymo, patvirtinto Administracijos direktoriaus 2023-11-07 įsakymu Nr. ĮS-2931, kopiją (b. l. 60-69).

Skundas tenkintinas

Byloje ginčas kilo dėl Kauno rajono savivaldybės administracijos 2024-06-28 rašto Nr. VŠSD-425 „Dėl skundo“ teisėtumo bei pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, jog pareiškėjai kreipėsi į Savivaldybės VTS su skundu dėl objekte (duomenys neskelbtini), Kauno r. esančių rūsių. Minėtas pastatas yra kultūros paveldo objektas (u. k. (duomenys neskelbtini)), o minėti rūšiai yra (duomenys neskelbtini) pastate (u. k. (duomenys neskelbtini)). Nurodė, kad (duomenys neskelbtini), kuriai nuosavybės teise, minėtame objekte priklauso butas (duomenys neskelbtini), atkasė (duomenys neskelbtini) pastato pamatus iš vakarinės, šiaurinės ir rytinės pusių, galimai norėdama atlikti lietaus vandens nuo pastato nuvedimo bei pamato hidroizoliacijos darbus, kurių neatlikus, atkastus pamatus paliko visai žiemai. Taip pat nurodė, kad atšilus orams, per pamatus į pastato rūsius skverbėsi vanduo, kaupėsi drėgmė, atsirado pelėsis, tuo buvo padaryta žala kultūros paveldo objektui bei rūsių bendrasavininkams. Pažymėjo, kad vadovaudamiesi avariją apžiūrėjusių specialistų rekomendacijomis pareiškėjai su rūsių bendrasavininkais atlaisvino rūšio patalpas, nuo rūšio grindų nukasė šlapią purvą ir džiovino sudrėkusius rūsius, tokiu būdu sutvarkė rūsius, kuriais naudojasi patys, išvalė visas bendrąsias rūšio patalpas bei stengėsi išspręsti graužikų problemą. Nurodė, kad (duomenys neskelbtini) būdama minėtos avarijos sukėlėja, nevalė ir netvarkė bendrojo naudojimo rūšio (duomenys neskelbtini) patalpos, nesiėmė veiksmų apsaugojimui nuo graužikų patekimo į pastatą. Konstatavo, kad minėto rūšio patalpos langų angos yra nesandarios, matosi landos graužikams patekti į pastatą, todėl dėl buto (duomenys neskelbtini) savininkės aplaidumo ir neatsakingumo į visą namą patenka graužikai, kurie niokoja pastatą ir kelia grėsmę gyventojų sveikatai. Prašė Savivaldybės įpareigoti (duomenys neskelbtini) atidaryti, sutvarkyti, džiovinti rūšio patalpą (duomenys neskelbtini), imtis graužikų prevencijos ir naikinimo, rūpintis savo turtu, pagal kultūros paveldo objektui keliamus reikalavimus sutvarkyti du jos naudojamo rūšio patalpos langus, taip pat prašė įpareigoti (duomenys neskelbtini) rūpintis savo turtu bei jo nepriežiūra nekenkti bendraturčių turtui.

Kauno rajono savivaldybės administracija 2024-06-28 raštu Nr. VŠSD-425 pareiškėjams pateiktame atsakyme nurodė, kad gavusi pareiškėjų skundą dėl (duomenys neskelbtini) atkastų namo pamatų, ko pasėkoje ėmė rinktis drėgmė rūsyje, veistis graužikai, atliko patikrinimą, kurio metu, apžiūrėjus (duomenys neskelbtini) rūšio patalpą, nustatyta, kad rūšys tvarkomas, graužikų

buvimo požymių nematyti. Pabrėžė, kad dėl netinkamai atliktų darbų atkasant pastato pamatus Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno teritorinio skyriaus specialistai (duomenys neskelbtini) surašė administracinio nusižengimo protokolą.

Atsakovė skundžiamame Rašte nurodė, jog išnagrinėjus skunde nurodytas aplinkybes pažeidimų priskirtų savivaldybių administracijoms pagal kompetenciją, nenustatyta. Taip pat informavo, kad savo pažeistas teises dėl neteisėtų kaimynų veiksmų pareiškėjai turi teisę ginti civiline tvarka teisme (b. l. 4).

Pareiškėjai, nesutikdami su atsakovės 2024-06-28 raštu Nr. VŠSD-425 pateiktu atsakymu, 2024-08-20 pateikė skundą Komisijai (b. l. 1-13). Pareiškėjai skunde nurodė, kad 2024-06-19 į Kauno r., (duomenys neskelbtini), esančių rūsio patalpų apžiūrą atvyko Savivaldybės darbuotojai (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini). Pareiškėjams neaišku, kodėl rūsio patalpų apžiūroje dalyvavo Savivaldybės darbuotojas (duomenys neskelbtini). Pažymi, kad rūsio (duomenys neskelbtini) patalpose apžiūros metu buvo aklyna tamsa, todėl jų apžiūra užtruko vos vieną minutę, o minėtoje rūsio patalpoje esantys neužsandarinti langai, dėl kurių kyla problemos su graužikų antplūdžiu, net nebuvo apžiūrėti. Pareiškėjai taip pat nurodo, kad po rūsio patalpų apžiūros iš Savivaldybės VTS negavo minėtų patalpų apžiūros akto ir fotonuotraukų. Pareiškėjų nuomone, skundžiamo Rašto turinys neišsamus, pareiškėjų skundas buvo ištirtas aplaidžiai, kadangi skundo nagrinėjimo metu skunde nurodytos aplinkybės apskritai nebuvo tiriamos.

Komisijos posėdyje pareiškėjai papildomai paaiškino, kad jie nesutinka su skundžiamu Raštu dar ir dėl to, kad jis surašytas neatlikus tyrimo pagal jų pateiktą skundą ir ignoruojant skunde suformuluotus prašymus, o būtent: prašymų įpareigoti (duomenys neskelbtini) atidaryti, sutvarkyti, džiovinti rūsio patalpą (duomenys neskelbtini), imtis graužikų prevencijos ir naikinimo, rūpintis savo turtu, pagal kultūros paveldo objektui keliamus reikalavimus sutvarkyti du jos naudojamo rūsio patalpos langus, taip pat įpareigoti (duomenys neskelbtini) rūpintis savo turtu bei jo nepriežiūra nekenkti bendraturčių turtui.

Atsakovės atstovė Komisijos posėdyje argumentavo, kad Kauno rajono savivaldybės Viešosios tvarkos skyrius veikė kompetencijos ribose ir todėl galėjo tik ištirti, ar yra administracinio nusižengimo požymių. Atsakovės atstovė paaiškino, kad dėl kitų pareiškėjų 2024-06-03 skundo GD-6466 reikalavimų Viešosios tvarkos skyrius neturėjo kompetencijos priimti sprendimų. Taip pat nurodė, kad pagal Kauno rajono savivaldybės administracijos 2023 m. lapkričio 7 d. Administracijos direktoriaus įsakymu Nr. ĮS-2931 patvirtintą Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus vyresniojo specialisto (mobilizacijai) pareigybės aprašo 12 ir 13 punktus, pareiškėjų skunde Komisijai nurodytas (duomenys neskelbtini) turėjo teisę ir pareigą dalyvauti tiriant pareiškėjų 2024-06-03 skundo Nr. GD-6466, adresuoto Kauno rajono savivaldybei, aplinkybes.

Atsakovės atstovė papildomai paaiškino, kad nėra reglamentuota, jog Kauno rajono savivaldybė privalo pareiškėjams pateikti apžiūros aktą, nuotraukas ir visus kitus su skundo nagrinėjimu susijusius dokumentus, todėl atsakovė, išnagrinėjusi pareiškėjų skunde nurodytas aplinkybes ir nenustačiusi pažeidimų, priskirtų Savivaldybių administracijoms pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 str. 82 p. numatytą kompetenciją, apie tai pareiškėjus informavo skundžiamu Raštu.

Ginčo situacijai vertinti aktualūs toliau nurodyti teisės aktai ir jų nuostatos.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAI), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo

subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (toliau – VSI), Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas (toliau – NKPAI), Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. IV-116 (toliau – Kultūros paveldo departamento nuostatai), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas (toliau – ANK) ir kiti teisės aktai.

Atsakovė pagal savo vykdomų funkcijų pobūdį yra viešojo administravimo subjektas, todėl jos veiklai taikytinos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą (VAĮ 1 str.). Šis įstatymas numato dvi kreipimosi į viešojo administravimo subjektus formas: prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (VAĮ 2 str. 10 d.); skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą dėl pažeistos asmens teisės ar teisėtų interesų, prašant juos apginti (VAĮ 2 str. 12 d.). Pagal VAĮ 11 straipsnio 1 dalį, asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintas Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių Vyriausybės patvirtintas taisykles (toliau – Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), kurių 35 p. nustatyta, jog prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją.

Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punkte įtvirtinta, kad į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: 1) į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 2) į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 3) į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka; 4) į prašymą, nenurodytą Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45 punkto 1–4 papunkčiai).

Statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka bei sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas priskirtinas savarankiškosioms (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtoms)) savivaldybių funkcijoms (VSI 6 str. 21 p. ir 36 p.).

Komisija, spręsdama skundžiamo Rašto teisėtumo klausimą, pirmiausia pažymi, kad atsakovė yra viešojo administravimo subjektas, kuriai atitinkamoje srityje yra pavesta atlikti viešąjį administravimą, todėl jos veikla turi būti grindžiama viešojo administravimo principais: VAĮ įtvirtinta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje privalo vadovautis vieno langelio principu, kuris reiškia, kad asmeniui informacija suteikiama, prašymas ar skundas priimamas ir atsakymas į juos pateikiamas vienoje darbo vietoje. Prašymą ar skundą nagrinėja ir informaciją iš savo padalinių, pavaldžių subjektų, prireikus ir iš kitų viešojo administravimo subjektų gauna pats prašymą ar skundą nagrinėjantis ir administracinį sprendimą priimantis viešojo administravimo subjektas, neįpareigodamas tai atlikti prašymą ar skundą padavusio asmens (VAĮ 3 str. 13 p.). Vieno langelio principas realizuojamas, be kita ko, VAĮ 11 straipsnio 4 dalyje, kurioje nustatyta, kad jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytą klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui; jeigu nėra kito

viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją prašymas ar skundas, viešojo administravimo subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis.

Komisijai išanalizavus pareiškėjų 2024-06-03 skundo Nr. GD-6466 Savivaldybei turinį bei skundžiamo Rašto turinį, konstatuotina, kad Savivaldybė skundžiamame Rašte pateikė informaciją apie pareiškėjų skunde minimo pastato, kaip kultūros paveldo objekto, statusą ir atsižvelgiant į tai, kad pagal teisės aktus ir savo kompetenciją atsakovė negalėjo įvertinti ar buvo padaryta žala Kultūros paveldo objektui, todėl tik informavo pareiškėjus apie priemones, kurių Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno teritorinio skyriaus specialistai ėmėsi (duomenys neskelbtini) atžvilgiu, t. y. informavo pareiškėjus, kad dėl netinkamai atliktų darbų atkasant (duomenys neskelbtini) pastato pamatus (duomenys neskelbtini) buvo surašytas administracinio nusižengimo protokolas.

Atsižvelgdama į pareiškėjų 2024-06-03 skundo Nr. GD-6466 Savivaldybei turinį, Komisija sutinka su pareiškėjų skundo argumentais, kad „(originalus turinys) Pareiškėjai kreipėsi į Savivaldybės VTS ne dėl to, kad kaimynė (duomenys neskelbtini) neteisėtai atkasė nurodyto pastato, kuris yra kultūros paveldo objektas, pamatus, <...>“, „skundą tyręs asmuo nesuprato skundo esmės“, nes pareiškėjų 2024-06-03 skunde GD-6466 Savivaldybei buvo suformuluoti šie prašymai: įpareigoti (duomenys neskelbtini) atidaryti, sutvarkyti, džiiovinti rūšio patalpą (duomenys neskelbtini), imtis graužikų prevencijos ir naikinimo, rūpintis savo turtu, pagal kultūros paveldo objektui keliamus reikalavimus sutvarkyti du jos naudojamo rūšio patalpos langus, taip pat įpareigoti (duomenys neskelbtini) rūpintis savo turtu bei jo nepriežiūra nekenkti bendraturčių turtui.

Iš bylos duomenų matyti, kad Savivaldybė, gavusi pareiškėjų 2024-06-03 skundą Nr. GD-6466, jį tyrė tik administracinio nusižengimo nustatymo aspektu, taip pat surinko informaciją, kokie Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno teritorinio skyriaus specialistų sprendimai buvo priimti (duomenys neskelbtini) atžvilgiu ir apie tai pareiškėjams pranešė skundžiamame Rašte, t. y. atsakovė atsakė pareiškėjams, kokių veiksmų buvo imtasi gavus informaciją apie atkastus namo pamatus ir per juos besiskverbiantį vandenį.

Tačiau Komisijos vertinimu, atsakovė visiškai nespėdė šių pareiškėjų 2024-06-03 skunde Nr. GD-6466 prašymų: įpareigoti (duomenys neskelbtini) atidaryti, sutvarkyti, džiiovinti rūšio patalpą (duomenys neskelbtini), imtis graužikų prevencijos ir naikinimo, rūpintis savo turtu, pagal kultūros paveldo objektui keliamus reikalavimus sutvarkyti du jos naudojamo rūšio patalpos langus, taip pat įpareigoti (duomenys neskelbtini) rūpintis savo turtu bei jo nepriežiūra nekenkti bendraturčių turtui.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra pažymėjęs, jog, jei viešojo administravimo subjektui yra pateiktas konkretus prašymas priimti tam tikrą administracinį sprendimą, šis subjektas ir turi priimti tokį administracinį sprendimą (teigiamą arba neigiamą), kaip jį įpareigojo įstatymų leidėjas, užuot priėmus kitos rūšies administracinį sprendimą (žr., pvz., LVAT 2013 m. balandžio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A602-658/2013; 2015 m. kovo 16 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-1433-146/2015).

LVAT praktikoje akcentuota, jog asmens prašymo perkvalifikavimas, iš esmės nepriimant įstatyme numatytų sprendimų, prilyginamas pareigos motyvuoti priimamus administracinius aktus pažeidimui. Tokia situacija taip pat nėra suderinama su VAĮ įtvirtintu objektyvumo principu (žr., pvz., LVAT 2015 m. kovo 16 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-1433-146/2015).

Komisijos vertinimu skundžiamas Raštas neatitinka pareiškėjų 2024-06-03 skundo Nr. GD-6466 Savivaldybei turinio, nes jame nepasisakyta dėl šių pareiškėjų reikalavimų: įpareigoti

(duomenys neskelbtini) atidaryti, sutvarkyti, džiovinti rūsio patalpą (duomenys neskelbtini), imtis grauzikų prevencijos ir naikinimo, rūpintis savo turtu, pagal kultūros paveldo objektui keliamus reikalavimus sutvarkyti du jos naudojamo rūsio patalpos langus, taip pat įpareigoti (duomenys neskelbtini) rūpintis savo turtu bei jo nepriežiūra nekenkti bendraturčių turtui.

Vadovaujantis VSI 6 straipsnio 21 ir 36 punktais savivaldybėms Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savarankiškosios funkcijos yra Statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka bei sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas. LVAT ne kartą yra konstatavęs, kad atsakingo valdymo (gero administravimo) principas, be kita ko, įtvirtina ir viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų vykdant administracinę procedūrą; pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai; formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu (žr., pvz., LVAT 2016 m. liepos 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. I-13-520/2016, 2023 m. gruodžio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1018-552/2023).

Iš bylos duomenų darytina išvada, kad Savivaldybė gavusi pareiškėjų 2024-06-03 skundą Nr. GD-6466, apsiribojo tik informacijos, kokių priemonių ėmėsi Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno teritorinio skyriaus specialistai gavę pranešimą apie atkastus namo pamatus ir per juos besiskverbiantį vandenį, surinkimu ir pateikimu pareiškėjams. Taip pat, Kauno rajono savivaldybės Viešosios tvarkos skyrius atliko tyrimą dėl viešosios tvarkos pažeidimų pareiškėjų 2024-06-03 skunde Nr. GD-6466 nurodytu adresu. Tačiau atsakovė neatliko aktyvių veiksmų vykdant administracinę procedūrą būtent dėl šių pareiškėjų 2024-06-03 skunde Nr. GD-6466 suformuluotų prašymų: įpareigoti (duomenys neskelbtini) atidaryti, sutvarkyti, džiovinti rūsio patalpą (duomenys neskelbtini), imtis grauzikų prevencijos ir naikinimo, rūpintis savo turtu, pagal kultūros paveldo objektui keliamus reikalavimus sutvarkyti du jos naudojamo rūsio patalpos langus, taip pat įpareigoti (duomenys neskelbtini) rūpintis savo turtu bei jo nepriežiūra nekenkti bendraturčių turtui.

Viešojo administravimo subjektas, pagal kompetenciją nagrinėdamas pareiškėjų prašymus ar skundus, yra saistomas pareiškėjų reikalavimų apimties. Komisija atsižvelgdama į tai, kad visi viešojo administravimo subjektai turi tik tokius įgalinimus, kurie jiems yra suteikti konkrečiomis teisės aktų nuostatomis, sutinka, su atsakovės pozicija, kad Kultūros paveldo departamento pareigūnai prieš pradėdami administracinę teiseną (duomenys neskelbtini) atžvilgiu turėjo įvertinti faktines aplinkybes vietoje ir nustatę daugiau pažeidimų (tame tarpe ir pareiškėjų minimus langus), turėjo teisę pagal NKPAĮ jiems suteiktą kompetenciją pavesti pažeidėjai įvykdyti Kultūros paveldo objekto reikalavimus. Tačiau Komisija kritiškai vertina atsakovės paaiškinimus, kad skundžiamas Raštas yra teisėtas ir jo naikinti nėra pagrindo, nes, pasak atsakovės atstovės, Kauno rajono savivaldybės Viešosios tvarkos skyriaus darbuotojai, vykdantys skyriui priskirtas funkcijas, veikė kompetencijos ribose, todėl pareiškėjų 2024-06-03 skunde Nr. GD-6466 nurodytas aplinkybes tyrė tik administracinio nusižengimo nustatymo aspektu.

Komisija, nagrinėdama pareiškėjų skundą ir sprenddama skundžiamo sprendimo (šiuo atveju – Rašto) teisėtumo klausimą, visų pirma, turi nustatyti, ar jis priimtas kompetentingo subjekto, tinkamai pasirašytas, ar turi kitus formaliuosius rekvizitus, ar jame nurodyta apskundimo tvarka, taip pat nustato, ar skundžiamame sprendime nurodytas tinkamas teisinis pagrindas ir jo taikymą bei administracinio sprendimo priėmimą pagrindžiantys pagrindiniai faktai t. y. nustato, ar pareiškėjams atsakyta į visus jų keliamus klausimus. Komisija atkreipia dėmesį, jog vadovaujantis VSI 6 straipsnio 21 ir 36 punktais savivaldybėms Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savarankiškosios funkcijos yra Statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka bei sanitarijos

ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas. Taip pat pažymi, kad bylos duomenimis nustatyta, jog Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos 2024-06-05 Nr. 08 – 4.80 vadovaudamasis VAI 11 straipsnio 4 dalimi, persiuntė skundą Kauno rajono savivaldybės administracijai nagrinėjimui pagal kompetenciją dėl graužikų adresu (duomenys neskelbtini), Kauno raj. (b. l. 60 – 62). Komisijos vertinimu, atsakovė turėjo pareigą, vadovaudamasi VAI 3 str. 13 p. išnagrinėti pareiškėjų 2024-06-03 skundą Nr. GD-6466 visa apimtimi, atitinkamai pavesdama kompetenciją turinčiam Savivaldybės padaliniui spręsti dėl skunde suformuluotų prašymų. Komisija atkreipia dėmesį į VAI 11 straipsnio 4 dalyje numatytą viešojo administravimo subjekto pareigą laikytis Vieno langelio principo, numatančio, kad jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstyto klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui; jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją prašymas ar skundas, viešojo administravimo subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis.

Komisijos posėdžio metu atsakovės atstovės pateikti argumentai, kad spręsti klausimus, susijusius su graužikais, nėra priskirta atsakovės VTS, o Aplinkos apsaugos skyriui, aptartų VAI 11 straipsnio 4 dalies nuostatų kontekste, Komisijos vertintini kritiškai. Tuo atveju, jei Savivaldybės skyrius neturėjo kompetencijos nagrinėti pareiškėjų skundo ar jo dalies ir priimti sprendimo, privalėjo persiųsti kompetentingam Savivaldybės struktūriniam padaliniui (esant poreikiui - kitam viešojo administravimo subjektui), tačiau to nepadarė. Be to, nors atsakovės atstovė nurodė, kad neturėjo kompetencijos spręsti dėl pareiškėjų skunde nurodytų klausimų, tačiau to nenurodė Rašte, o priėmė sprendimą dėl viso skundo. Vien šiuo pagrindu Raštas laikytinas neteisėtu ir naikintinas. Toks pareiškėjų skundo tyrimas ir jo pagrindu sprendimo priėmimas yra nesuderinamas su gero viešojo administravimo principu.

Ištyrusi šioje administracinėje byloje esančius įrodymus, Komisija konstatuoja, kad pareiškėjų 2024-06-03 skundas Nr. GD-6466 atsakovei nebuvo tinkamai išnagrinėtas, skundžiamas Raštas neatitinka pareiškėjų skundo turinio, todėl Kauno rajono Savivaldybės administracijai kyla pareiga laikantis teisės aktų reikalavimų pakartotinai išnagrinėti pareiškėjų skundą ir pateikti motyvuotą sprendimą.

Komisija konstatuoja, kad atsakovė kartu su atsiliepimu Komisijai pateikė pareiškėjų antrajame reikalavime prašomus Savivaldybės teiktinus dokumentus. Taip pat pateikė paaiškinimus ir susijusius dokumentus į pareiškėjų trečiojo reikalavimo paklausimą, kad skunde minimi vyr. specialistai (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) yra Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus darbuotojai, vykduantys skyriui priskirtas funkcijas pagal Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus nuostatus, kurie yra skelbiami viešai Savivaldybės tinklalapyje, pridėdama Savivaldybės vyresniojo specialisto (mobilizacijai) pareigybės aprašymo, patvirtinto Administracijos direktoriaus 2023-11-07 įsakymu Nr. ĮS-2931, kopiją. Komisija sprendžia, kad administracinės bylos nagrinėjimo metu šie reikalavimai buvo įvykdyti, todėl jų pagrįstumas Komisijoje nesprendžiamas ir dėl jų nepasisakoma.

Tenkinus pirmąjį pareiškėjų reikalavimą panaikinti Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus 2024-06-28 raštą Nr. VŠSD-425 „Dėl skundo“, tenkintinas ir išvestinis pareiškėjų skundo reikalavimas – įpareigoti Kauno rajono savivaldybės administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjų 2024-06-03 skundą Nr. GD-6466.

Likusieji bylos proceso šalių argumentai laikytini pertekliniais, neturintys lemiamos juridinės reikšmės kilusio ginčo išsprendimui, todėl detaliau nedėstyti ir neanalizuotini. Be to, LVAT ir Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau - EŽTT) formuoja praktiką, kad pareigos nurodyti priimto sprendimo motyvus apimtis gali skirtis priklausomai nuo sprendimo prigimties ir turi būti analizuojama konkrečių bylos aplinkybių kontekste (EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas byloje Nr. 16034/90 *V. de H. v Netherlands*, 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimas byloje Nr. 20772/92 *H. v Finland*, 1999-01-21 sprendimas byloje Nr. 30544/96 *G.R. v Spain* ir kt.). LVAT jurisprudencijoje aiškinant Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) normas (ABTĮ 13 str. 1 d., 20 str.) taip pat ne kartą buvo imperatyviai pažymėta, kad įstatymo reikalavimas motyvuoti teismo sprendimą nereiškia įpareigojimo teismui atsakyti į kiekvieną proceso dalyvio argumentą (*LVAT 2008 m. gruodžio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁴⁴⁴-196/2008, 2009-07-24 nutartis administracinėje byloje Nr. P⁷⁵⁶-151/2009, 2009 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁵²⁵-194/2009, 2013 m. vasario 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-216/2013 ir kt.*).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjų (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) skundą atsakovei Kauno rajono savivaldybės administracijai dėl Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus 2024-06-28 rašto Nr. VŠSD-425 panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus tenkinti.

Panaikinti Kauno rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus 2024-06-28 raštą Nr. VŠSD-425.

Įpareigoti Kauno rajono savivaldybės administraciją išnagrinėti (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) 2024-06-03 skundą Nr. GD-6466.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskūsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Daiva Bereikienė

Lionela Gelmanienė